

faa den Betydning, som det har i den nu-gældende Ret. Dommerne blive ogsaa mere frit stillede i Fremtiden med Hensyn til Partsed; derfor maa man sige, at ogsaa paa dette Omraade indeholder Lovforslaget som Helhed et Fremskridt. Ordningen er mindre skurrende og stridende mod den religiøse Frihed end den bestaaende Tilstand, men, som sagt, det er ingenlunde min Mening at forsvare dette som noget ubetinget godt og rigtigt.

Saa komme vi til en Række af Ændringer, hvor der mellem den højtærede Justitsminister og Landstinget var Uoverensstemmelse om, hvem der skulde meddele processuelle Bevillinger. Landstinget ønskede, at saadanne Bevillinger ogsaa i disse Tilfælde skulde meddeles af Retterne — i adskillige andre Tilfælde blive de meddelte af Retterne —, Ministeren mente, at saavel Retterne som Ministeren skulde kunne meddele dem. Det er nu blevet ordnet saaledes, at Administrationen kan meddele disse Bevillinger. Det er altsaa i Hovedsagen ordnet i Overensstemmelse med Ministerens Ønske, som svarer til, hvad Folketinget har vedtaget.

Jeg kommer saa til et Punkt, der efter min Opfattelse har ikke ringe Betydning. Der var i Justitsministerens Forslag indført en Regel om, at Nævninger skulde medvirke ikke blot i Sager om grove Forbrydelser med Hensyn til Afgørelsen: skyldig eller ikke skyldig, men ogsaa i Sager om Erstatning for uforskyldt Varetagtsarrest eller uforskyldt Udtaaelse af Straf. Dette havde Landstinget stemt ud. Forholdet er nu ordnet saaledes, at Nævninger skulde træffe Afgørelse i disse Sager, men de skulde kun træffe Afgørelse af, hvorvidt Erstatning skal gives, hvorimod Dommerne skulde afgøre Spørgsmaalet om Erstatningens Størrelse. I Hovedsagen er det altsaa ogsaa paa dette Punkt Ministerens, af Folketinget støttede Opfattelse, der har vundet Sejr. Jeg vil fremhæve, at det er et Punkt, som ikke fandtes i Processkommissionens Forslag, ikke i, hvad Folketinget tidligere har vedtaget, og jeg ved ikke, om det overhovedet findes nogetsteds i Verden. Det er et af den højtærede Justitsminister udtænkt Middel til en yderligere Beskyttelse for sigtede mod uretfærdig Arrestation og Anholdelse, og jeg tror, det er et virksomt Middel. Hvem der kender lidt nærmere til dansk kriminel Retspleje, ved, at den lille Lov af 1889 om Erstatning for uforskyldt Varetagtsarrest i ikke ringe Grad har omformet Strafferetsplejen her i Landet, saaledes at Arre-

station nu finder Sted langt mindre hyppigt end tidligere. Og jeg har den Tro, at den Forsigtighed med Hensyn til Arrestation, som det nu er Regelen, at danske Dommere udvise, vil skærpes yderligere, naar de vide, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Erstatning skal gives, senere kan forlanges afgjort af Nævninger.

Saa komme vi til det vigtige Spørgsmaal om, i hvilket Tilfælde den sigtede kan begære en Forsvarer. Ogsaa her er det for den overvejende Del Folketingets Forslag, der har vundet Bifald. Der er ændret noget paa det med Hensyn til den sigtedes Ret, naar han undergives Varetagtsarrest, idet det hedder i Forslaget, at en Forsvarer kan forlanges af sigtede, „naar sigtede undergives Varetagtsfængsel som sigtet for en i den offentlige Mening vanærende Handling og ikke tidligere for en saadan Handling har været anset med Straf uden at have faaet Æresoprejsning.“ Det vil sige, at en arresteret kan altid forlange en Forsvarer i de Tilfælde, hvor det drejer sig om hans borgerlige Ære. De, der erindre Enkelthederne i Lovforslaget om den militære Retspleje, ville vide, at vi da vare enige om at knytte Retten til Appel til samme Betingelse. Her knytte vi Retten for den arresterede til at faa Forsvarer dertil. Paa alle de øvrige Punkter skal Folketingets Forslag med Hensyn til Retten til at faa en Forsvarer gennemføres uden Afslag.

Saa komme vi til et Punkt, der angaar Tilsynet med Varetagtsfanger og Varetagtsfængsler. Det staar i § 777. Her var der i Folketinget i sin Tid indsat en Bestemmelse om, at der skulde finde, hvad man kunde kalde, et folkeligt Tilsyn Sted med Varetagtsfanger og Varetagtsfængsler. To af Kommunen udnævnte Mænd skulde kunne føre et saadant Tilsyn. Denne Bestemmelse bliver nu gennemført; der er blevet redigeret lidt om paa Enkelthederne, men den bliver gennemført saaledes, at hvert Byraad eller Amsraad vælger to Medlemmer for 4 Aar ad Gangen, og de have Adgang til i Forening at besøge Fængslerne og overbevise sig om, at de for Varetagtsfanger og Varetagtsfængsler gældende Bestemmelser overholdes. De skulde saa melde mulige Misbrug til Overøvrigheden, men de maa ikke gaa og plapre ud med, hvad de have set, til andre. Denne Bestemmelse har den Virkning at forvise Befolkningen om, at der ikke sker Misbrug i dette Forhold. Det er en interessant og ejendommelig Bestemmelse, og skønt jeg tror, at Misbrug ogsaa uden